

BIURO PRASOWE

UNIwersytet PRzyrodniczy w POZnaniu WIEDZIE PRYm w BADANIACH NAD BIRDWATCHINGIEM

Birdwatching, albo ptasiarstwo, to aktywność związana z obserwacjami ptaków dla przyjemności. Zjawisko to jest coraz popularniejsze, na tyle, że wielu badaczy obserwuje już nie tylko ptaki, ale ptasich obserwatorów. Coś z pogranicza ornitologii – czyli nauki o ptakach, socjologii i psychologii.

Ostatnio pojawiła się fascynująca praca dotycząca badań nad obserwacją ptaków, która obejmuje imponujący okres 47 lat (od 1976 do 2023 roku), oceniając 474 artykułów opublikowanych na platformie Web of Science. Badania te rzucają światło na współczesne trendy w dziedzinie badań nad obserwacją ptaków i ukazują kluczową w nich rolę Uniwersytetu Przyrodniczego w Poznaniu w globalnym kontekście.

Badania pod kierunkiem Sanaz Tamimzadeh i Çağıl Hale ÖZEL z tureckiego Uniwersytetu Anadolu, wykorzystały zaawansowane techniki analizy bibliometrycznej, korzystając z platformy Web of Science i oprogramowania VOSviewer. Wyniki nie tylko ujawniły obecny stan badań nad obserwacją ptaków, ale także wskazały na rosnące zainteresowanie tą dziedziną, wynikające ze zwiększającej się świadomości konieczności ochrony bioróżnorodności oraz roli obserwacji ptaków w promowaniu ekoturystyki. Analiza sieci współautorstwa przeprowadzona w ramach studium wskazała, że Uniwersytet Przyrodniczy w Poznaniu jest najaktywniejszą uczelnią w tej dziedzinie. „To dla nas olbrzymie zaskoczenie, ale i wyróżnienie, bo oznacza, że nasza praca jest dostrzegana, ba stawiana jako wzór do naśladowania” – wyjaśnia prof. Piotr Tryjanowski z Katedry Zoologii Uniwersytetu Przyrodniczego w Poznaniu, którego nazwisko w prezentowanej pracy pojawia się kilkakrotnie.

Kluczowe wyniki badania obejmują:

Międzynarodowa współpraca - badanie wykazało aktywną sieć współpracy w badaniach nad obserwacją ptaków, obejmującą kraje takie jak Niemcy, Czechy, Hiszpania, Włochy, Tajwan, Meksyk i Finlandia. Co warte podkreślenia Uniwersytet Przyrodniczy w Poznaniu zajmuje znaczącą pozycję, zaraz po Uniwersytecie w Tybindze, jako wiodąca uczelnia w tej dynamicznej międzynarodowej sieci współpracy.

Wiodący autorzy - nie dziwi fakt, że prof. Piotr Tryjanowski, kierownik Katedry Zoologii Uniwersytetu Przyrodniczego w Poznaniu (wraz z Christophem Randler'em, Naomi Staller i Davidem Scott'em) wskazany został jako wiodący autor w badaniach nad obserwacją ptaków, na podstawie liczby opublikowanych dokumentów i cytowań. Warto również wspomnieć, że prof. Tryjanowski prowadzi szeroko zakrojoną współpracę właśnie z tymi najbardziej aktywnymi badaczami.

Obszary badawcze - badanie wykazało, że ochrona, turystyka i citizen science wyłaniają się jako główne obszary badań nad obserwacją ptaków. Analiza współwystępowania słów kluczowych podkreśla terminy takie jak "ochrona," "citizen science," i "turystyka," co wskazuje na ewoluującą dynamikę tej dziedziny.

„To swoisty paradoks, że już nie tylko same ptaki, przecież fascynujące organizmy, ale ludzie je obserwujący również są obiektami naukowej refleksji. Ma to znaczenie nie tylko teoretyczne, powiedzmy z pogranicza socjologii, ale i jak najbardziej aplikacyjne – wykorzystywane chociażby w turystyce. Obserwatorzy ptaków to bowiem często zamożni i niezwykle zdeterminowani turyści, a ich udział w turystycznym torcie wzrasta z roku na rok” – komentuje prof. Tryjanowski.

Trzeba zauważyć, że praca ma pewne ograniczenia, takie jak oparcie się wyłącznie na jednej bazie danych (Web of Science) oraz wykluczenie publikacji w językach innych niż angielski. Niemniej jednak warte podkreślenia jest, że to Uniwersytet Przyrodniczy

Uniwersytet Przyrodniczy w Poznaniu

ul. Wojska Polskiego 28

60-637 Poznań

tel. +48 61 846 67 59, 512 862 726

e-mail: rzecznik@up.poznan.pl

w Poznaniu odgrywa kluczową rolę w rozwijaniu badań nad obserwacją ptaków na arenie międzynarodowej oraz w promowaniu ochrony ptaków oraz ich roli w ekosystemach globalnych. „Oczywiście z perspektywy czysto naukowej język angielski jest najważniejszym narzędziem komunikacji. To co nas wyróżnia, to fakt, iż staramy się komentować wyniki naszych prac, jak i prac innych zespołów, na gruncie popularnym, tak by trafiły do obserwatorów badań i oczywiście zachęcały ich do jeszcze aktywniejszego uczestnictwa w często przeprowadzanych przez nas ankietach, wywiadach poszerzonych. Zresztą to wspinała okazja, by im za dotychczasową pomoc bardzo podziękować” – kończy poznański badacz.